

LIETUVOS RADIOJO IR TELEVIZIJOS KOMISIJA

SPRENDIMAS

DĖL PRIVALOMŲ NURODYMŲ INTERNETO PRIEIGOS PASLAUGŲ TEIKĖJAMS DAVIMO

2019 m. liepos 10 d. Nr. KS-40
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo 47 straipsnio 12, 13 ir 14 dalimis, Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo (toliau – Įstatymas) 78 straipsnio 3, 8 dalimis ir Teisių turėtojų prašymų taikyti privalomus nurodymus interneto prieigos paslaugų teikėjams nagrinėjimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos radijo ir televizijos komisijos (toliau – Komisija) 2019 m. kovo 27 d. sprendimu Nr. KS-14 „Dėl Teisių turėtojų prašymų taikyti privalomus nurodymus interneto prieigos paslaugų teikėjams nagrinėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas) 48 punktu, išnagrinėjusi Lietuvos leidėjų asociacijos (toliau – LLA) prašymą, gautą 2019 m. birželio 28 d., „Taikyti privalomus nurodymus interneto prieigos paslaugų teikėjams“ (toliau – prašymas) Komisija n u s p r e n d ž i a :

1. Nustatyti, kad:

1.1. LLA prašyme nurodyta, kad interneto svetainėje <http://pdfknygos.net> vartotojams yra suteikiama galimybė skaityti ir atsisiųsti literatūros kūrinius, t.y. be teisių turėtojų sutikimo yra atgaminami ir viešai skelbiami autorių teisių saugomi literatūros kūriniai - knygos. LLA įgaliota atstovauti savo narę leidyklą UAB „Alma littera“ (prašymo priedo įgaliojimas Nr. AL-IG-19-29) kreipiasi į Komisiją prašydama blokuoti minėtą interneto svetainę. Prašyme nurodytas neteisėtai viešai paskelbtas interneto svetainėje <http://pdfknygos.net> su galimybe atgaminti turinys: autoriaus Mark Goulston knyga „Tiesiog klausykite“, autorės Sandra Brown knyga „Lužio taškas“, autorių Mary Higgins Clark ir Alafair Burke knyga „Pelenės mirtis“. Prie prašymo priedo pridėtų autorių licencinių sutarčių 2015 m. kovo 12 d. Nr. AL/9915, 2017 m. vasario 10 d. Nr. AL/10909 bei 2010 m. lapkričio 2 d. leidybos sutarties Nr. 7977 pagrindu, minėtų autorių knygų vertimų viešo paskelbimo teisė priklauso leidėjui UAB „Alma littera“.

UAB „Alma littera“ 2019 m. vasario 4 d. raštu kreipėsi į interneto svetainės <http://pdfknygos.net> administratorių prašydama pašalinti neteisėtai viešai skelbiamą autorių teisių saugomą turinį. Praėjus nustatytam 5 kalendorinių dienų terminui autorių teisių saugomas turinys toliau buvo neteisėtai viešai skelbiamas interneto svetainėje. Pareiškėja LLA prašyme nurodo, kad surasti, kas yra interneto svetainės <http://pdfknygos.net> prieglobos paslaugų teikėjas, nepavyko, kadangi jis naudoja „CloudFlare“ paslaugą.

Pareiškėja LLA prašo taikyti privalomus nurodymus interneto prieigos paslaugų teikėjams, blokuojant interneto domeno vardą <http://pdfknygos.net>, identifikuojantį interneto svetainę, kurioje neteisėtai viešai paskelbtos knygos (toliau – autorių teisių saugomas turinys).

1.2. Vieša interneto svetainė <http://pdfknygos.net> sukurta ir naudojama autorių teisių saugomo turinio neteisėtam viešam paskelbimui: interneto svetainės vartotojams suteikta galimybė mokamai perskaityti ir atsisiųsti pasirinktą autorių teisių saugomą turinį, t. y. knygas, paspaudus ant aktyvios knygos nuorodos, pavyzdžiui, autoriaus Mark Goulston knyga „Tiesiog klausykite“ pasiekama aktyvavus nuorodą: <http://pdfknygos.net/8539-mark-goulston-tiesiog-klausykite-2017.html>, autorės Sandra Brown knyga „Lužio taškas“ pasiekama aktyvavus nuorodą: <http://pdfknygos.net/5191-sandra-brown-lzio-taskas-2011.html>, autorių Mary Higgins Clark ir Alafair Burke knyga „Pelenės

mirtis“ pasiekama aktyvavus nuorodą <http://pdfknygos.net/7880-mary-higgins-clark-alafair-burke-pelens-mirtis-2016.html>.

Prašymo nagrinėjimo metu nustatyta, kad interneto svetainėje <http://pdfknygos.net> viešai skelbiama virš 8500 autorių teisių saugomų kūrinių, iš kurių išleista: leidyklos „Alma littera“ 450 knygų, leidyklos „Tyto alba“ 10 knygų, leidyklos „Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla“ 14 knygų, leidyklos „Apostrofa“ 7 knygos, leidyklos „Kitos knygos“ 6 knygos, leidyklos „Baltos lankos“ 22 knygos, leidyklos „Aukso žuvis“ 3 knygos, leidyklos „Vaga“ 8 knygos.

1.3. Interneto svetainėje <http://pdfknygos.net> viešai paskelbtas autorių teisių saugomas turinys neteisėtai, atsižvelgiant į Įstatymo 78 straipsnio 5 dalyje nustatytą prezumpciją, kad prašymuose taikyti privalomus nurodymus interneto prieigos paslaugų teikėjams nurodytas autorių teisių saugomas turinys viešoje interneto prieigoje (internetu svetainėje) yra viešai paskelbtas neteisėtai. Duomenų, kad interneto svetainėje <http://pdfknygos.net> autorių teisių saugomas turinys viešai skelbiamas turint autorių teisių turėtojų sutikimą nenustatyta, tokios informacijos nenurodo ir interneto svetainės administratorius.

1.4. Interneto svetainės administratoriai <http://pdfknygos.net> netiesiogiai skatina vartotojus neteisėtai atsisiųsti autorių teisių saugomą turinį. Interneto svetainėje vartotojams pateikiamos instrukcijos, kaip atsisiųsti autorių teisių saugomus kūrinius. Aktyvavus pasirinktos knygos nuorodą, rašoma: „Norite siųsti knygas visą savaitę? Rašykite SMS su tekstu PDF, numeriu 1679 (kaina 0.2 EUR) ir pasinerkite į skaitymo malonumą. Užsisakę narystę, prisijunkite suvesdami savo tel. numerį, bei kodą, kurį gausite sms žinute.“ Interneto svetainės vartotojo grafines sąsajos apačioje rašoma: „Knygas galite siųsti ir skaityti tiek Lietuvoje tiek kitose šalyse. PDF knygos yra skirstomos į nedaug kategorijų, kad būtų paprasčiau naršyti. Jeigu nerandate kokios nors elektroninės knygos bandykite naudotis paieška. Jeigu neradote el. knygos, kurios jums labai reikia, susisiekite su mumis ir mes pasistengsime jums tą knygą gauti.“ Be to, interneto svetainėje įdiegta autorių teisių saugomo turinio reitingavimo sistema: skiltyje „Naujos PDF knygos“ skelbiami naujausių knygų sąrašai, skiltyje „Mėnesio topas“ – atitinkamo mėnesio populiariausios knygos.

1.5. Nors interneto svetainės <http://pdfknygos.net> vartotojo grafines sąsajos skiltyje „Kontaktai“ (<http://pdfknygos.net/kontaktas.html>) yra numatyta galimybė susisiekti su interneto svetainės administratoriais, kuria naudojantis būtų galima inicijuoti neteisėto autorių teisių saugomo turinio viešo paskelbimo nutraukimą interneto svetainėje, tačiau tai negali būti laikoma papildomomis priemonėmis, skirtomis inicijuoti neteisėto autorių teisių saugomo turinio viešo paskelbimo nutraukimą interneto svetainėje, įdiegimu. Prašymo nagrinėjimo metu buvo nustatyta, kad UAB „Alma littera“ prieš LLA kreipiantis į Komisiją 2019 m. vasario 4 d. raštu kreipėsi į interneto svetainės administratorių, reikalaudama, kad būtų nutrauktas autorių teisių saugomo turinio viešas skelbimas viešo naudojimo kompiuterių tinklais (internete), tačiau praėjus nustatytam 5 kalendorinių dienų autorių teisių saugomas turinys toliau buvo neteisėtai viešai skelbiamas.

Nustatyti interneto svetainės <http://pdfknygos.net> prieglobos paslaugų teikėją nėra galimybių, kadangi jis pagal duomenų apie prieglobos paslaugų teikėjus nustatymo įrankį „whois“ (<https://www.whois.com/whois/pdfknygos.net>) naudojasi Jungtinėse Amerikos Valstijose įsteigtos įmonės „CloudFlare“ įgaliotu serveriu (angl. *reverse proxy server*). Kai vartotojas nori užmegzti ryšį su interneto svetaine <http://pdfknygos.net>, jis kreipiasi į įgaliotąjį serverį ir pateikia jam tos svetainės adresą ir užklausą jai. Serveris visa tai priima ir užklausą persiunčia savo (t. y. įgaliotojo serverio) vardu, o gavęs atsakymą persiunčia jį vartotojui. Todėl interneto svetainės prieglobos paslaugų teikėjas lieka nežinomas.

1.6. Nustatyta, kad interneto svetainėje <http://pdfknygos.net> per dieną apsilanko virš 400 unikalių lankytojų, interneto svetainės puslapiai peržiūrimi virš 800 kartų, o interneto svetainės <http://pdfknygos.net/> domeno vardas užregistruotas 2015 m. lapkričio 16 d. (<https://pdfknygos.net.cutestat.com/>).

1.7. Interneto svetainėje <http://pdfknygos.net> vykdoma veikla siekiama komercinės naudos. Autorių teisių saugomas turinys platinamas atlygintinai vartotojui sumokėjus atitinkamą mokestį. Paspaudus ant aktyvios knygos nuorodos rašoma: „Norite siųsti knygas visą savaitę? Rašykite SMS su tekstu PDF, numeriu 1679 (kaina 0.2 EUR) ir pasinerkite į skaitymo malonumą.“ Taip pat siūloma

įsigyti privilegijuotą narystę, įgalinančią gauti papildomas testines paslaugas: „Narystė (prenumerata) yra mokama. Norėdami tapti nariu siųskite sms su tekstu: PDF nr. 1679, kaina 0.2 EUR. Prenumeratos mokestis nuskaičiuojamas automatiškai, kas 7 dienas. Prenumeratos kaina 0.50 EUR už 7 dienas.“

1.8. Komisijai panaikinus prieigą prie pareiškėjos LLA nurodytos interneto svetainės <http://pdfknygos.net> nebus paneigta asmens teisė į informaciją, kadangi autorių teisių saugomas turinys, kuris neteisėtai padarytas viešai prieinamu interneto svetainėje <http://pdfknygos.net> prie kurios prašoma panaikinti prieigą, yra viešai prieinamas teisėtose platinimo vietose: www.knygos.lt, www.patogupirkti.lt, www.knyguklubas.lt, www.pegasas.lt, <https://humanitas.lt>, www.rsleidykla.lt, www.auksozuvys.lt, www.tytoalba.lt, <http://kitosknygos.lt>, <http://www.baltoslankos.lt> ir Lietuvos viešosiose bibliotekose.

2. Konstatuoti, kad:

2.1. vieša interneto prieiga (internetu svetainė) <http://pdfknygos.net> sukurta ir naudojama autorių teisių saugomo turinio neteisėtam viešam paskelbimui;

2.2. interneto svetainėje <http://pdfknygos.net> vartotojai netiesiogiai skatinami neteisėtai skaityti ir atgaminti autorių teisių saugomą turinį;

2.3. interneto svetainę <http://pdfknygos.net> administruojantis asmuo nesiėmė priemonių pagal pareiškėjos LLA pateiktą prašymą pašalinti neteisėtai viešai paskelbtą autorių teisių saugomą turinį.

2.4. pareiškėjos LLA prašymo nagrinėjimo metu nustatytų ir šiame sprendime nurodytų faktinių aplinkybių visuma, įvertinus Įstatymo 78 straipsnio 6 dalyje nurodytų vertinimo kriterijų reikšmingumą, Įstatymo 78 straipsnio 3 ir 8 dalys įgalina Komisiją priimti Komisijos sprendimą patenkinant pareiškėjos LLA reikalavimus ir duoti privalomus nurodymus interneto prieigos paslaugų teikėjams panaikinti galimybę pasiekti neteisėtai viešai paskelbtą autorių teisių saugomą turinį, blokuojant interneto domeno vardą <http://pdfknygos.net>, identifikuojantį interneto svetainę.

3. Nurodyti interneto prieigos paslaugų teikėjams:

3.1. ne vėliau kaip per 5 dienas nuo šio sprendimo gavimo dienos panaikinti galimybę interneto domeno vardo pdfknygos.net, identifikuojančio interneto svetainę, blokavimo interneto prieigos paslaugų teikėjo srities serveryje (angl. *Domain Name System, DNS*) būdu pasiekti interneto svetainėje <http://pdfknygos.net> neteisėtai viešai paskelbtą autorių teisių saugomą turinį;

3.2. paslaugų gavėjus, kurie jungiasi prie interneto svetainės <http://pdfknygos.net>, prie kurios prieiga panaikinta, nukreipti į Komisijos sukurta informacinį interneto tinklalapį, esantį adresu stop.rtk.lt.

4. Įpareigoti Komisijos administraciją:

4.1. šio sprendimo 3.1 papunktyje nurodytą interneto svetainę identifikuojantį domeno vardą ne vėliau kaip per 1 darbo dieną nuo šio sprendimo įsigaliojimo dienos įtraukti į interneto svetainių, kurias panaikinta galimybė pasiekti, sąrašą ir paskelbti šį sąrašą Komisijos interneto svetainėje www.rtk.lt, sudarant galimybę interneto prieigos paslaugų teikėjams atsisiųsti sąrašą elektroninėje rinkmenoje .txt formatu;

4.2. išsiųsti šį sprendimą visiems Lietuvos Respublikoje veiklą vykdančioms interneto prieigos paslaugų teikėjams elektroninių ryšių priemonėmis ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo šio sprendimo įsigaliojimo dienos.

5. Išaiškinti, kad šis sprendimas per 30 dienų nuo įsigaliojimo dienos gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui.

Pirmininkas

Mantas Martišius